

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину помісну Українську
православну церкву!

Часопис Волинської єпархії
Православної церкви України

№ 2 (219), лютий 2023 р.

Перше престольне свято з митрополитом Луцьким і Волинським Михаїлом
у с. Усичі Луцького районного деканату. Про подію – на с. 5

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

18 лютого – святителя Феодосія Чернігівського

Феодосій, архієпископ Чернігівський, народився на початку тридцятих років XVII століття. Походив зі старовинного дворянського роду Полоницьких-Углицьких на Поділлі; його родителями були священник Микита і паніатка Марія.

Навчався у Братській колегії при київському Богоявленському монастирі. Весь вільний від занять час віддавав молитві, роздумам про Бога і читанню Святого Письма. Після здобуття освіти прийняв чернечий постриг у Києво-Печерській лаврі з ім'ям Феодосій (яке ж ім'я мав при хрещенні – невідомо).

У 1662 році брат Феодосій призначений ігуменом Корсунського монастиря Київської єпархії, а в 1664-му – настоятелем давнього Києво-Видубицького. Цю обитель відновили після розорення завдяки його зусиллям. У 1679 році єпископ Лазар став місцєблюстителем Київської митрополії та призначив отця Феодосія своїм намісником у Києві, а сам залишався в Чернігові. Тож на цій посаді святий брав діяльну участь у багатьох церковних подіях.

У 1688 році призначений архимандритом Чернігівського Єлецького монастиря. З того часу вся діяльність святого переноситься з Києва до Чернігова. Зокрема, дбав про підтримку старих і облаштування нових монастирів та храмів. У 1694 році за його благословення засновано Любецький скит; тоді ж освятив у Домницькому чоловічому монастирі церкву на честь Різдва Богородиці, а влітку наступного – величний храм на честь Пресвятої Богородиці на вершині гори Болдинська, поблизу стародавнього Іллінського монастиря.

Отже, за владики Феодосія в Чернігівській єпархії почалося особливе піднесення і посилення чернецтва. Святитель надавав великої уваги й духовенству і був строго розбірливий при виборі кандидатів у священство. Він особливо протегував чернігівським духовним школам, запрошував до них із Києва вчених ченців.

18 лютого 1696 року святитель Феодосій відійшов до Господа і похований у Чернігівському кафедральному Борисоглібському соборі.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Індекс у каталозі обласної періодики – 91241.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavivolyani.org.ua

МРІЯ ДРУЖИНИ СВЯЩЕННИКА – ПРОФЕСІЙНИЙ ХОР

Ірина Веретка-Казмірчук успішно здійснює своє давнє бажання – створити особливий творчий колектив. Камерний хор «Альденте» вже зворушує слухачів.

Здобувши дві вищі освіти, маючи понад 20 років досвіду регента церковних хорів, викладаючи в загальноосвітній школі предмети «Мистецтво» і «Музичне мистецтво», вона відчула потребу заснувати власний проект.

«Планувала, що це буде міжконфесійний хор. Так і сталося. Я не запитую у своїх хористів, якого вони віросповідання та й чи віруючі взагалі. Хоча про Бога ми співаємо і говоримо на репетиціях. Наші концерти благодійні. Хочу виховувати молодь у патріотичному дусі», – розповідає матінка Ірина. Колектив сформувала з юних талантів, які так само, як вона, залюблені в музику. Частина з них – її вихованці.

Пів року тому почалися репетиції на базі Інституту мистецтв ВНУ в Луцьку. А перший концерт відбувся 9 листопада 2022 р. Це був добродійний виступ на підтримку ЗСУ в рамках марафону «Артбатальйон» у Музеї сучасного українського мистецтва Корсаків: кошти збирали на аптечки й тактичні медичні наплічники. Наступний такий концерт відбувся 14 січня в соборі Апостолів Петра й Павла. 20 січня колектив виступив в одному зі львівських храмів, а 28 січня знову концерт у Музеї Корсаків.

На сьогодні колектив має дві повноцінні програми, розпочинають репетиції третьої.

«Під час вибору творів завжди раджуся з колективом. Навіть назву хору придумали учасники: "Альденте" (італ. *al dente* «на зубок» – кулінарний термін, що означає різновид готовності продукту. – Прим. ред.). Бо плануємо репертуар зробити таким, який міг би задовольнити слухача на будь-який смак, тобто виконуватимемо різностильову музику,

а також різними мовами», – поділилася планами матінка.

Вона також розповіла, хто є її «сильним плечем» та великою надією: чоловік священник Ігор Веретка-Казмірчук і дев'ятирічний син Лук'ян. Отець Ігор – настоятель храму Апостола Андрія Первозваного в с. Верхівка Луцького районного деканату. Він приїхав до

нас з української діаспори Парагваю, закінчив Волинську православну богословську академію, де й познайомився з майбутньою дружиною. Їхній син намагається наслідувати активність тата й мами: уже переможець численних всеукраїнських та міжнародних співочих конкурсів.

Олена МАЮК

ТОЧКА ЗОРУ

ПРИКРІСТЬ У ЧУДОВОМУ ВИДАННІ

Мілтон Дж. Утрачений рай : поема / пер. з англ. О. Жомніра за ред. О. Жупанського; іл. Г. Доре. Буча : Вид-во Жупанського, 2019. 360 с.

За понад 350 літ після виходу в оригіналі цього епохального твору світового письменства ми дочекались українського перекладу.

У ній титан англійської літератури, якого називають ще другим після Шекспіра, оповів у розлогій художній формі про бунт упалих ангелів проти Всевишнього, про що ми знаємо з Біблії дуже стисло. Книга завжди була велими поширеною серед англомовних читачів усіх конфесій.

У 1913 році Іван Франко писав: «Мільтоновій поемі "Утрачений рай" пощастило надзвичайно не тільки в англійській, але і в інших європейських мовах. Починаючи з XVIII в. вона була перекладена майже на всі важніші європейські мови, в тім числі також на російську. На нашу мову перекладати її тепер уже, мабуть, запізно, бо ані своїм змістом, ані своєю композицією, ані своїм основним духом англійського піетизму, ані, нарешті, своєю формою – неримованими віршами шестискладного ямбічного розміру – вона не може зачислитися до архітворів світової літератури...» (Франко І. Джон Мілтон. «Самсон-борець». Збір. творів : у 50 т. Т. 12: Поетичні переклади та переспіви. Київ : Наук. думка, 1978. С. 481–482.)

Ба ні, Іван Якович помилився: шедевр затребуваний і нині, всіма переліченими сто-

ронами. Тому личило би встати і зняти капелюха перед пам'яттю Олександра Васильовича Жомніра, який доклав стільки зусиль і часу на переклад українською Мілтонової епопеї.

Книгу прекрасно видано: чудова поліграфія, п'ятдесят ілюстрацій славетного Гюстава Доре. Що ж до якості перекладу, то можна надіятися: високопрофесійний майстер своєї справи проявив увесь блиск таланту.

Однак оцінювати рівень перекладу й вишукувати його можливі хиби – не наше завдання. Сприкрили враження від видання деякі примітки, котрі йдуть урозріз із духом Мілтонової поеми. Щоправда, ми напевно не знаємо, кому вони належать: авторство приміток не зазначено, проте з передмови перекладача, де він згадає про їх важливість, можна судити, що такі йому.

Тож тут ми надібуємо на такі курйозні висловлювання: «Утрачений рай», виявляється, – книга про «людський непослух авторитарним людським обмеженням» (хоча, зрозуміло, відгомін Англійської революції в поемі є); для Мілтона, як не дивно, «біблійні й міфологічні посилання – лиш образно-поетична умовність»; Мілтон, «згадавши Месію, тут же молиться дияволу» (с. 346); «В "Утраченому раї" Сатана більш художньо довершений та багатогранний – отже, по-людському привабливіший, ніж сам Господь Бог...» (с. 350). Про ангелів, які не пішли за Сатаною, а зберегли вірність Творцеві, автор приміток каже – «безініціативна сірятина», про Небесне Царство – «нудна ритуальність божеських порядків». І, мабуть, найобурливіший пасаж – про Сатану після падіння: «Конструктивні таланти й попередні

заслуги – ніщо там, де геть усе підпорядковане оберіганню (вся Біблія зводиться до цього!) маніакально-самохвалебного самодержавства» (с. 351).

Таким словам не подивували б ми за часів войовничого безбожництва, проте аж ніяк не в сучасному виданні одного з найбільших християнських поетів.

Можна припустити, що перекладаючи поему понад тридцять років, О. Жомнір спочатку трудився над книгою першою (а саме до неї подано наведені примітки), тобто ще за радянської епохи, ще навіть перед змінами у ставленні партії до релігії, тож скомпонував їх він «у дусі часу». Можливо навіть, що син священника Олександр Жомнір був переконаним атеїстом і створив зазначені примітки цілком щиро (це «право» теж у принципі не заперечується). Однак видавництву личило б у такому разі відредагувати їх хоч би в нейтральному стилі, адже приміткам узагалі-то притаманна безсторонність або ж неможливість.

Подібні зауваження прийнято завершувати словами, що, мовляв, виявлені недоліки не зменшують ваги зробленого і т. ін. Ні, зменшують. На жаль, зменшують.

Віктор ГРЕБЕНЮК,
член Спілки християнських
письменників України

ПРИТЧА

УМІННЯ СЛУХАТИ

Відправив якось один цар посланця до царя сусідньої країни.

Посланець спізнився і, поспішно вбігши в тронну залу, задихаючись від швидкої їзди, почав викладати доручення свого володаря:

– Мій пан... повелів вам сказати, щоб ви дали йому... білого коня з чорним хвостом... а якщо ви не дасте такого коня, то...

– Не бажаю більше слухати, – перебив цар задиханого гінця. – Скажи своєму цареві, що немає в мене такого коня, а якби був, то...

Тут він запнувся, а посланець, почувши такі слова, злякався і втік з палацу. Він скочив на коня і помчав назад доповідати своєму цареві про зухвалу відповідь.

Вислухавши донесення, повелитель страшно розсердився й оголосив сусідському цареві війну.

Довго тривала ця війна, багато крові було пролито і земель спустошено. Врешті-решт обидва царі, спустошивши казну і виснаживши війська, погодилися на пе-

ремир'я, щоб обговорити свої претензії один до одного. Коли вони розпочали переговори, другий цар запитав першого:

– Що ти хотів сказати своєю фразою: «Дай мені білого коня з чорним хвостом, а якщо не даси, то...»?

– «...пошли коня іншої масті», – продовжив цар. – От і все, що я мав на увазі. А ти що хотів сказати своєю зухвалою відповіддю: «Немає в мене такого коня, а якби був, то...»?

– «...неодмінно послав би його в подарунок моему доброму сусідові», – одповів другий цар.

Уміє слухати: навіть маленька нетерплячість може призвести до трагічних наслідків.

«Отож, браття мої улюблені, кожна людина нехай буде скорою на слухання, повільною на слова, повільною на гнів, бо гнів людини не творить правди Божої» (Послання ап. Якова, 1:19–20).

ВАРТО ЗНАТИ

ВЕЛИКЕ ІНТЕРВ'Ю ВЛАДИКИ МИХАЇЛА НА «12 КАНАЛІ»

Митрополит Луцький і Волинський у програмі «Духовна абетка», спілкуючись із журналісткою Марією Вавринюк з нагоди різдвяних свят, відповів на актуальні запитання.

Про церкву і державу в часи війни

За словами архієрея, тих православних волинян, які виростили в любові до Батьківщини, віра об'єднала навколо збереження життя, неподільності держави, допомоги ближнім. Українці демонструють винахідливість у збереженні енергетичної інфраструктури, навчилися заощаджувати струм, зігрівати й освітлювати серця один одного.

З благословення керуючого єпархією, на базі храмів, де є змога, запрацювали «Пункти незламності». У благодійній трапезні біля собору Святої Трійці в Луцьку більше годують нужденних, пропонують їм обігрітися, підшукують теплий одяг. Раніше, зазначає архієрей, таке служіння нашій церкві було менш притаманне, бо не було пекучої потреби.

«Все змінюється, насамперед у ставленні до військових... Люди змінилися у прагненні допомогти – волонтерство, капеланство, благодійність. Сьогодні немає «чужої біди» у ставленні до переселенців, поранених, дітей і дорослих».

Митрополит озвучив власну думку щодо важливості об'єднання трудів церкви і держави: якби співпраця була міцнішою, то не було б колаборантів і зрадників країни, тих, хто хоче знищити її «руками церкви».

«Потрібно об'єднати греко-католиків, УПЦ (МП) і ПЦУ в одну єдину церкву. Адже ми говоримо про одні й ті ж духовні речі – любов не тільки до Бога, але й до Батьківщини. А якщо священнослужителі Московського патріархату благословляють вбивати українців, вони не можуть називатися церквою... Бо хто живе в Україні, повинен любити Україну,

визнавати її кордони, шанувати людей і турбуватися про них».

Високопреосвященний запевнив: у 2022 році понад 40 парафій УПЦ (МП) перейшли у Волинську єпархію ПЦУ, але жодних гонінь немає. Парафіяни самі виявляють бажання і приходять до владики з готовим пакетом документів на перехід. «Тому кажемо: залиште оце непотрібство – кланятися Москві. Об'єд-

традиції, колядою звеселяємо власні серця, підтримуємо наших воїнів, «проганяємо темну силу, що літає над нами».

Єпархія долучається до захисту державного кордону

Митрополит повідомив, що парафії нашої єпархії складають пожертви на проєкт «Кордон» (захисна конструкція на межі України з Білоруссю).

над військовослужбовцями», – зауважив митрополит.

Про відродження волинського іконопису в соборі

Керуючий єпархією розповів про реставраційні роботи в Свято-Троїцькому кафедральному храмі, його розпис.

Високопреосвященний нагадав: у 1990-х рр. тут пробували щось малювати, але поспіхом і непрофесійно, тому все те писмо почало відпадати. Коли постало питання наново розмалювати храм, вирішили віднайти належні зразки волинського іконопису, що зайняло багато часу.

«Матеріали вимагали перевірки, наскільки міцно вони будуть триматися. Бо іконопис – це дуже дорога річ. І коли ми все це випробували, зробили аналізи, українські та німецькі фахівці отримали експертний висновок щодо використання відповідних мінералів у штукатурці, яку наносять. Після того знайшли технології, якими й користуються для реконструкції собору. На сьогодні ті зразки, що є, максимально наближені до характерних для Волині рис церковного іконопису», – пояснив митрополит.

Він також розповів, що на Волині було загальноприйнято розписувати верхню частину храму – «небеса», стіни ж були «голі», з навісними образами в рушниках.

Особливість розпису Троїцького собору в тому, «що ми залишили простір для історії церкви, історії Волинської єпархії», – зазначив архієрей. Вже розписали вівтар і дві бокові частини.

Цей та всі інші випуски програми «Духовна абетка» – на нашому сайті, у розділі «Відео».

Олена МАЮК

нуймося і працюймо на Україну. Ми радо всіх приймаємо».

Щодо обшуків храмів МП працівниками СБУ владики Михаїл упевнений: це реакція, запізнена щонайменше на 8 років, бо «не було політичної волі». А сьогодні нарешті відповідна робота розпочалася.

Владика Михаїл привітав усіх вірян із різдвяними святами і нагадав, що, вшановуючи

Владика розповів, що вже оплатили придбання будівельних матеріалів на зведення 70 метрів стіни. Ближчим часом профінансують ще, загалом до 100 метрів, і зупиняться на цьому не будуть. «Яка кінцева довжина стіни, відповідно до проєкту, скажемо згодом. Але це приклад успішної співпраці Волинської єпархії з прикордонниками в цьому напрямку, а не лише духовне опікування

ЄДИНА ЦЕРКВА

УСИЧІ: ПЕРШЕ ПРЕСТОЛЬНЕ СВЯТО З АРХІЄРЕЄМ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив Божественну літургію в храмі Апостола й першомученика архідиякона Стефана цього села Луцького районного благочиння.

З високопреосвященним 9 січня служили: декан Йоано-Богословського округу протоієрей Валерій Владика, настоятель священник Володимир Гедз та інше духовенство.

Архієрей нагородив усю громаду благословенною грамотою, а під час хресної ходи традиційно окропив церкву свяченою водою.

У слові керуючий єпархією зазначив, що Господь від Своєї безмежної любові створив людину, тож ми повинні Його славити. У Євангелії сказано: «Так нехай сяє світло ваше перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла і прославляли Отця вашого Небесного» (Мф. 5:16).

Місія жінки – народжувати дітей, а чоловікові Господь наказав трудитися «у поті лица» (Бут. 3:18), заробляючи на хліб насущний. Чоловік несе відповідальність за все, що його оточує. Тому треба бути міцними у вірі, постійно працювати над собою, кріпити сім'ю і славити Творця.

Божий дім побудовано в Усичах (історична назва – Усчі) в 1795 році. Його звели з дерева на фундаменті з каменю. Церква не реставрувалась і не перебудовувалася. Вона віддалена від великих населених пунктів, тож зберегла автентичність і не знищувалась. Окрасою храму була ікона Різдва Христового (нині зберігається в Музеї волинської ікони в Луцьку).

Торік у липні громада полишила Московський патріархат і возз'єдналася з Православною церквою України.

Оксана КАРНКОВСЬКА

НА МАНЕВИЧЧИНІ ЩЕ ОДНА ПАРАФІЯ ВЛИЛАСЯ В ПЦУ

Громада Покрови Пресвятої Богородиці с. Лісове Маневичького благочиння (Камінь-Каширський р-н) змінила юрисдикцію.

Віряни провели збори після недільного богослужіння, на яких проголосували за вихід із УПЦ (МП) та возз'єднання з ПЦУ. Із таким рішенням звернулися до митрополита Луцького і Волинського Михаїла, який задовольнив прохання.

За повідомленням декана протоієрея Андрія Закидальського, парафія влилася в Православну церкву України без батюшки.

Отже, станом на 17 січня 43 парафії (три – зі священниками) ввійшли до Волинської єпархії ПЦУ після початку повномасштабної війни Московії проти України. А з часу одержання Томосу – це 130 громад із 16 душпастирями.

Ольга ВЕРЕМЧУК

ЯК СПАСТИСЯ?

Видається, що для цього потрібно не так вже й багато: вірити в Бога та у викупний подвиг Сина Його Ісуса Христа, щиро покаятись у своїх гріхах, прийняти благодать Духа Святого для спасіння наших душ і внаслідок цього виконувати заповіді Божі протягом усього нашого земного життя. Що ж до заповідей, то найголовніша з них така: «Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, і всією силою твоєю, і ближнього твого – як самого себе» (Лк. 10: 27).

Здається, все легко, просто та зрозуміло. Це в теорії, а на практиці нас чекають спокуси, як зовнішні, так і внутрішні, та підступи диявольські. Перемогти їх власними зусиллями, звичайно, неможливо, бо духовні вороги перемагаються тільки на духовному рівні, а ми,

на жаль, тілесні, продані гріху. Тому до цієї боротьби в прямому сенсі не на життя, а на смерть потрібно залучити усі духовні ресурси, як внутрішні, так і зовнішні. А допомогти нам у цьому найперше може наше смирення, визнання не тільки своєї гріховності, але й своєї духовної вбогості.

Для цього, ясна річ, необхідно зненавидіти всіма силами своєї душі будь-який гріх, тобто будь-яке порушення закону Божого, а найперше власне. Доки ми будемо любити свій гріх, котрий починається у нашому серці, і повсякчас не пильнуватимемо свого спасіння, ми, звісно, його й не отримаємо. Це як сторож із рушницею, одягнений у кожух, шапку, рукавиці та валянки. Не можна ні на хвилину забувати про добро, яке ти охороняєш. Десь

відволічешся, задумаєшся і заснеш на посту, а проснешся уже зовсім голим і з ганьбою будеш вигнаний з роботи, можливо, вже назавжди. Знову треба оббивати пороги високого начальства, обіцяючи, що більше такого не повториться. Та хто його знає, чи довірять ще раз.

Кожний гріх по-своєму солодкий та привабливий, та наслідок його – смерть, не ця тимчасова, тілесна, а вже вічна, духовна. Марно тоді будемо сподіватись на милість Божу, коли відкриються двері вічності, і нам справедливо дорікнуть, що ми ходили за тілом, а не за духом, тобто служили власному тілу та пожадливістю його, не думали та не дбали про своє спасіння і вічність з Богом, а про тимчасове задоволення своїх пристрастей. Щоб до цього справа не дійшла, треба будь-якої миті бути готовому залишити цей світ. Міцно спав апостол Петро, прикутий кай-

данами до чотирьох охоронців і знаючи, що завтра на нього чекає смертна кара. Просто він також знав, як і апостол Павло, що писав: «...Хто сіє для власного тіла свого, той від тіла тління пожне. А хто сіє для духа, той від духа пожне життя вічне» (Гал. 6: 8).

Тому для спасіння потрібно духовні цінності ставити на перше місце, шукати «найперше Царства Божого й правди Його» (Мф. 6: 33), шукати і, звичайно ж, знаходити, бо, хто шукає, той і знаходить. Якщо ж ці пошуки нам нецікаві та непотрібні, то ми, звичайно, нічого і не знайдемо для спасіння власної душі.

Отже, і перше, і останнє слово на шляху нашого спасіння, авжеж, за нами. Кому ж воно не потрібне, той його, ясне діло, і не отримає.

Іван ВОЗНЕСЕНСЬКИЙ

ПРИТЧА

Якось цар учинив великий бенкет для всіх князів своїх і урядників, щоб показати велике багатство свого царства і блиск своєї величчя. Сам правитель сидів на золотому троні, під балдахіном із цюнайтоншого шовку.

Напої подавали в дорогоцінному посуді, і вино царське лилося рікою. Неможливо було злічити кількості вишуканих страв. У жодному царстві ніхто не бачив такої розкоші. І коли розвеселилося серце царя від вина, сказав він своїм вельможам:

– Бажаю я, щоб ви оцінили мене і сказали, чого я вартий разом зі всім, що маю!

ЦАРСЬКА ЦІНА

І запала велика тиша, бо помислив кожен, що гідно оцінити царя навіть ангелам незмога. Лишень один мудрий старець промовив ледь чутно:

– Не вартий ти і тридцяти срібних монет.

І розгнівався цар сильно, і лють запала в нього. І грізно він закричав:

– Та як ти смієш говорити таке?! Та чи не відстарів ти розумом? Кожна золота нитка в моїх шатах варта дорожче!

Але відповів старець цареві:

– Бога, Який сотворив усесвіт, продали за тридцять срібняків. Чому ж ти хочеш коштувати більше?

Взуч гнів царський, присоромився правитель своєї гордині й марнославства. Бідний старець відкрив перед ним непервершену істину: всі багатства світу, по суті, порох земний, бо лише один Господь Бог зможе належним чином оцінити кожного, коли проб'є його час.

«...Всяка плоть як трава, і всяка слава людська як цвіт на траві; як засохне трава, і цвіт її опадє; Слово ж Господнє перебуває повік...» (1Пет. 1:24–25).

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2, 3

Із керуючим єпархією, зокрема, молилися: декан монастирів архімандрит Константин (Марченко), ігумена Анастасія (Заруденець) із сестрами, настоятель храму протоієрей Віктор Сватула.

У 2009 р. стараннями тоді ще архієпископа Михайла в будівлі за кафедральним Свято-Троїцьким собором відновили монастир. У липні того ж року владику освятив престіл згаданого домового храму. Тоді ж відслужили першу літургію. Нині у двох домових храмах обителі – Великомучениці Катерини та Василія Великого – звершуються богослужіння за монастирським уставом.

Насельниці несуть різноманітні послухи. Так, зокрема, мають просфорню, де щодня випікають до п'яти тисяч проскур – для Троїцького собору і тих парафій, які цього потребують (до роботи залучають і мирян). Діє швейна майстерня, де виготовляють облачення.

У жовтні 2019-го біля монастиря відкрито крамницю «Аліфія» (вхід з боку вул. Паркова), там продають церковну літературу, атрибутику тощо.

У вересні 2021 р. в підземеллі обителі започатковано роботу благодійної їдальні для тих, хто опинився у скрутному становищі (вхід із Паркової). Опікуються нужденними, а тепер і внутрішньо переміщеними особами парафіянка Олена Корецька.

У монастирі є невеликий сестринський хор, у неділю й свята співає і світський.

У єпархії провели різдвяні заходи

За участю духовенства, церковних мистецьких колективів та вихованців недільних шкіл у благочиннях відбулися різдвяні дійства та добродійні концерти.

Зокрема, хор «Кредо» луцького храму Холмської ікони Божої Матері (художній керівник і регент Катерина Токало) був учасником добродійного концерту 20-го, ювілейного проекту «Коляда з Тетяною Ціхоцькою». Мистецьке дійство представляли 14 січня, на вшанування святителя Василія Великого, у Волинському академічному облмуздраматрі ім. Т. Шевченка.

15 січня хор парафії Великомученика Юрія Переможця, що на території Головного управління Нацполіції у Волинській області (настоятель – протоієрей Сергій Лівончук), взяв участь у традиційному фестивалі «Різдвяні піснеспіви» в Палаці культури обласного центру (регент Юлія Коляда). Захід проходив у рамках благодійного марафону «Непереможний дух Різдва», ініційованого Департаментом культури міської ради.

Відправлено хрещенські богослужіння

З нагоди свята Богоявлення відбулися святкові служби та велике освячення води на парафіях єпархії.

Зокрема, у кафедральному соборі Святої Трійці урочисту літургію 19 січня очолили митрополит Луцький і Волинський Михайл. Напередодні під проводом архієрея відправлено всенічну.

У проповіді архіпастир нагадав про важкість гріха і що тіло наше хворіє від душевних вад у першу чергу. Тому потрібно дбати про чистоту власної душі. Це все відбувається через сповідь, причаста, інші таїнства. І, звичайно, через воду. Саме їй ми відводимо особливе місце. Вода присутня під час хрещення. В історії про самарянку Бог говорить, що дає їй «живу воду». Тому вода омиває нас не лише фізично. Якщо ставитися до цього із великою вірою, то через освячену воду очищається Господом і наша душа, пояснив високопреосвященний.

Завершивши відправу в храмі, владику прибув на підприємство «Луцькводоканал», де традиційно освятив воду з його колодязя та привітав керівництво і працівників зі святом.

Від собору до річки Стир, що в Центральному парку ім. Лесі Українки обласного центру, пройшов хресний хід. Тут також відбулося велике освячення води, яке відслужив голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко разом з іншим духовенством.

На території кафедрального храму волонтери жіночого монастиря Святителя Василія Великого та благодійного фонду «Любарт» організували добродійний ярмарок «З лю-

бов'ю до ЗСУ». Спільно зі студентами Волинського фахового коледжу НУХТ вони продавали хліб, спечений в обителі, солодоші, виготовлені в коледжі та ресторани «Нобл», а також виробу ручної роботи місцевої майстрині Наталії Шеремети і студентів Луцького ВПУ будівництва та архітектури.

Зібрані кошти, понад 41 тис. грн, переказано на рахунок БФ «Любарт» для закупівлі приладів нічного бачення воїнам окремого загону спеціального призначення «Любарт», які виконують бойові завдання на Бахмутському напрямку.

До Дня Соборності молитовно пом'янули героїв

До цього державного свята духовенство єпархії відслужило молебні, щоб ушанувати загиблих воїнів.

Так, у Луцьку біля пам'ятного фотостенда «Герої Небесної сотні – Загинули за єдність України» відправили молебень 20 січня. Його очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл. Із ним молилися: духовенство кафедрального собору Святої Трійці, представники влади і громадськості, небайдужі лучани. Після молитви присутні вшанували полеглих, поклавши квіти до стенда.

День Соборності України – свято, яке відзначають щороку 22 січня, в день проголошення Акта Злуки Української Народної Республіки й Західноукраїнської Народної Республіки, що відбулося в 1919 році.

«НЕ СВИДКУЙ НЕПРАВДИВО НА СВОГО БЛИЖНЬОГО!»

Нема нічого легшого для совісної людини як жити по правді, і нема найважчої ноші – як боротися за правду. Із цим згодяться всі, хто потерпав од брехні на свою особу і мав чималі клопоти, відвойовуючи істину. Українська народна творчість гласить: «Обманом світ пройде, але назад не вернешся». Можна з легкістю здобути щось у житті, обдуривши свого ближнього, але навк залишитися в його очах людиною ненадійною, необов'язковою.

Точний переклад грецького слова діаболос (диявол) – «наклепник». Таке ім'я ця духовна особа отримала тоді, коли почала протиставитися Богу. Називають його ще сатаною, люципером.

Щоб не викрити себе, злочинець намагається не лишати на місці злочину відбитків пальців. Однак для поліції зрозуміло: якщо злочин скоєно, має бути злочинець. Так само й сатана не хоче, щоб його викрили (Ів. 8:44; Євр. 2:14). Розмовляючи з Євою, прикинувся змієм. Він і досі приховує, ким є. Диявол «засліпив розуми» невірющим людям, щоб вони не здогадалися, наскільки сильний його вплив (2 Кор. 4:4).

Отже, той, хто зводить наклепи і свідчить неправдиво, розпускає олжу, є слугою диявола. Служити іншому богу – великий гріх, а казати неправду – ще один. Чи не всі заповіді Божі мають корінь протиріччя злу і боротьби за правду, дев'ята ж – епіцентр відкритої боротьби із темною силою. Цією заповіддю Господь Бог забороняє говорити взагалі усяку неправду, як приміром: свідчити неправдиво на суді, робити брехливий донос, обмовляти, лихословити, розпускати плітки. Ніколи не слід докоряти й осуджувати інших, якщо ми не покликані до цього за своїм становищем і посадою. «Не судіть, щоб і вас не судили» (Мф. 7:1), – говорить Спаситель.

Неприпустима для християнина навіть така неправда, коли немає наміру вчинити зло ближньому, адже будь-яка неправда не гідна звання християнина і не узгоджується з любов'ю та повагою до ближніх. Апостол

Павло каже: «...Відкинувши неправду, говоріть правду кожен ближньому своєму, бо ми члени один одному» (Еф. 4:25).

Суспільство завжди було готове виправдати обман. Неможливо, мовляв, жити в суспільстві і казати тільки правду. Лицемірство, лукавність, прихованість справжнього єства є не тільки великим гріхом, а повсякденним досвідом нашого буття. Така гірка реальність.

Але вказати ближньому на його відхилення від Божих законів – не означає «судити». Це не пuste слово, воно може врятувати ближнього від більшого гріха: «за всяке пuste слово, яке скажуть люди, вони дадуть відповідь у день судний: бо за словами своїми будеш виправданій і за словами своїми будеш осуджений» (Мф. 12:36–37).

Дев'ята заповідь Закону Божого говорить: «Не свідчи неправдиво на ближнього твого». Неправда бридка нам, грішним людям, але як же вона огидна перед лицем всеправедного Бога! Не Господь створив неправду – її при-

ніс у світ сатана, як і каже Христос: «Він був душогуб споконвіку, і в правді не встояв, бо правди нема в нім. Як говорить неправду, то говорить зі свого, – бо він неправдомовець і батько неправди» (Ів. 8:44). Отже, всяка неправда богопротивна, і хто нею користується, той стає братом сатани.

Дехто, зневірившись у пошуках істини, приходять до невтішного висновку, що «правди нема». Але ж якби її справді не було,

самі вони так і залишаються без правди й ніколи не можуть зазнати того блаженства, яке приходиться до людини, насиченої правдою. Начальник любить дифірамби на свою адресу від підлеглих, художник сприймає тільки позитивні відгуки із персональної виставки, автор книги теж шукає серед шанувальників суцільні плюси-враження... Хоча кожен із них у глибині душі розуміє необ'єктивність такої оцінки. Натомість Слово Боже закликає нас шукати й прагнути правди: «Блаженні голодні та спрагнені правди, бо вони нагородані будуть» (Мф. 5:6; Лк. 6:21). «Бо Господь справедливий, кохає Він правду, – праведний бачить обличчя Його!» (Пс. 10:7).

Слово, яке нам дарував Творець, є головним у спілкуванні поміж собою. Воно подібне до вогню, який несе в собі тепло, світло і разом з тим згарище та загибель. Словом можна зцілити людину, а можна і вбити. Коли словом людину принижують, ображають, то і тут порушують Божу заповідь щодо неправдивого свідчення. Інколи, принижуючи людину (особливо дітей) постійно, добиваються злочинного переконання ображеного в його неповноцінності. А це неабияк впливає на подальшу долю. Згадаймо приказку совіцького періоду щодо кар'єрного росту: «Хто більше гавка, в того більша ставка». А приказка здорового суспільства звучить полярно інакше: «Поділена радість – подвійна радість, поділене горе – півгоря». «Бо хто хоче любити життя та бачити добрі дні, – каже апостол Петро, – нехай здержить свого язика від лихого та уста свої від говоріння підступу» (1 Пт. 3:10).

Багато хто вважає дев'яту заповідь доцільною тільки в судовому залі, коли потрібно свідчити перед державним законом. Але ж наше життя за законами Божими це і є попередній «судовий зал» для очищення нас від гріхів. Божий Суд обов'язково буде і каятися потрібно конкретними справами: саме вони будуть вагомим аргументом для здобуття Царства Небесного.

Віталію КЛИМЧУК

— ТОЧКА ЗОРУ —

ЩО ПРОСИТИ У БОГА

У Бога можна просити багато чого: щастя, здоров'я, благополуччя, достатку, успіхів собі та своїм рідним і близьким. Можна просити також мирного неба та процвітання своїй країні, за перемогу над її усіма ворогами, як зовнішніми, так і внутрішніми. Можна просити, наприклад, за подолання корупції у нашій країні, за прийняття її до ЄС та НАТО. Можна навіть молитися, просити за тих, хто нас переслідує.

А можна просити і за цілком духовні речі, за осягнення нами та нашими близькими Божого спасіння, дарованому нам у Сині Божому Ісусі Христі через Духа Святого. Можна, зрештою, просити у Бога і Самого Духа Святого (Лк. 11:13), під проводом Котрого ми зможемо таки отримати це довгоочікуване спасіння, зможемо зажити достойно Божої слави, яка має відкритись у вічності.

У Творця багато чого можна просити, і все це буде і правильно, і необхідно, якщо, звичайно, це все проситься згідно з Його благою волею і якщо живемо при цьому й діємо згідно з Божими заповідями, «чинимо любе для Нього» (1Ів. 3:22). Бо ж Бог грішників, порушників Його Закону, даного через Мойсея, не слухає (пор. Ів. 9: 31), хто б цей грішник не був.

Згадаймо хоча б випадок між Давидом та Вірсавією та їхнім первістком, народженим

у перелюбі (2Ц. 12:15). Лише після щирого розкаяння у своєму гріху (Пс. 50) Бог простив

Очевидно, що Він не карає ніколи нікого повторно за той самий гріх, якщо людина

Давида, подарувавши їм з Вірсавією майбутнього царя Соломона.

щиро (дієво) покалася в ньому і сама вже більше ніколи не повторює його. Тому так

важливо для кожного з нас із допомогою Духа Святого розірвати цей гріховний ланцюг щирим поканням у Дусі Святому, щоб більше уже не вертатись до своїх гріхів.

Та є у Святому Письмі одне місце, яке показує, що треба просити у Бога, і чому Бог радий завжди допомогти та підтримати будь-кого. Це місце показує, що, по-перше, кожній людині не слід уникати випробувань, які чекають на нас у цьому житті (Лк. 17:1), пам'ятаючи, по-друге, при цьому слова апостола Павла: «Досягла вас спроба не інша, тільки людська; але вірний Бог, Який не попустить, щоб ви випробовувалися більше, ніж можете, але при спробі й полегшення дасть, щоб знести могли ви її» (1Кор. 10:3).

Ці слова узгоджуються також з наступними словами апостола Якова: «Блаженна людина, що витерпить пробу, бо, будучи випробувана, дістане вінця життя, якого Господь обіцяв тим, хто любить Його» (Як. 1:12).

Коли людина щиро любить Господа, що засвідчується виконанням нею заповідей Божих (Ів. 14:21), то може не уникати випробувань, як зробив це Ісус Христос, пішовши на Голгофу (Лк. 22:42). Перші християни молились: «І тепер споглянь, Господи, на їхні погрози, і дай своїм рабам і повною сміливістю слово Твоє повідати» (Дії 4:29).

Петро ПРЕОБРАЖЕНСЬКИЙ

— ПРИТЧА —

СУДИТИ ІНШОГО

Один з ченців припустився серйозної помилки, і судити його покликали наймудрішого відлюдника.

Мудрий відлюдник не хотів приходити, але братство було таким наполегливим, що він погодився. Але перш ніж відправитися, він узяв відро і зробив у ньому декілька дірок. Потім наповнив відро піском і пішов у монастир. Настоятель монастиря, звернувши увагу на відро і запитав, для чого це зроблено.

– Я прийшов судити іншого, – сказав відлюдник. – Мої гріхи біжать за мною, як і цей пісок у відрі. Але оскільки я не дивлюся назад і не можу бачити свої власні гріхи, то я здатний судити інших.

Негайно ченці вирішили відмінити суд.

«Не злословте один на одного, браття: бо хто злословить на брата або судить брата свого, той злословить на закон і судить закон: коли ж ти закон судиш, то ти не виконавець закону, а суддя. Один є Законодавець і Суддя, Який може спасти і погубити; а ти хто, що судиш ближнього?» (Послання ап. Якова 4:11–12).